

จริยธรรม กับ ปัญญาประดิษฐ์

รู้จักปัญญาประดิษฐ์

ข้อดี

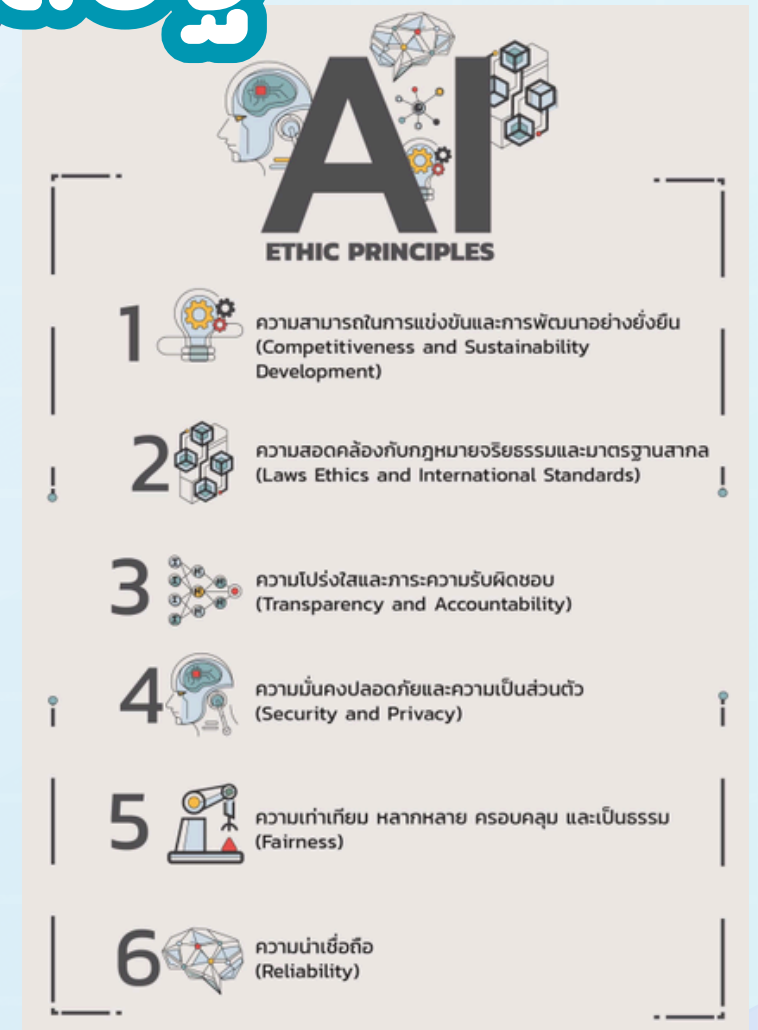
AI (ปัญญาประดิษฐ์) ถูกสร้าง พัฒนา และใช้งาน เพื่อสร้างประโยชน์ให้กับมนุษย์ในหลากหลายด้าน ทั้งในด้าน การแพทย์ การเงิน อุตสาหกรรมการผลิต และการบริการ และเริ่มเข้ามามีบทบาทในการช่วยบริหารงาน และการบริการภาครัฐหลายด้าน เช่น

- การโต้ตอบอัตโนมัติด้วยระบบ Chatbot
- การยืนยันตัวตนด้วยระบบ Facial recognition system
- การตรวจจับธุรกรรมที่เข้าข่ายการทุจริตด้วยระบบ Fraud detection

ข้อเสีย

ด้วยองค์ความรู้ที่หลากหลาย และความสับสนวุ่นวายในการใช้งาน ทำให้ AI ถูกนำมาใช้เพื่อสร้างแนวคิดหรือองค์ความรู้ที่ผิดต่อกฎหมาย และจริยธรรม เป็นเหตุให้เกิดภัยคุกคามในระดับบุคคลจนถึงในระดับองค์กรใหญ่ๆ ได้ เช่น

- การปลอมแปลง รูป คลิป เสียง เพื่อใช้ในการหลอกลวง
- การสร้างข่าวสารปลอมและข้อมูลที่บิดเบือนความจริง
- การใช้เพื่อวิจัย พัฒนาและลักลอบ ในการค้าขายอาวุธอย่างไม่ถูกต้อง

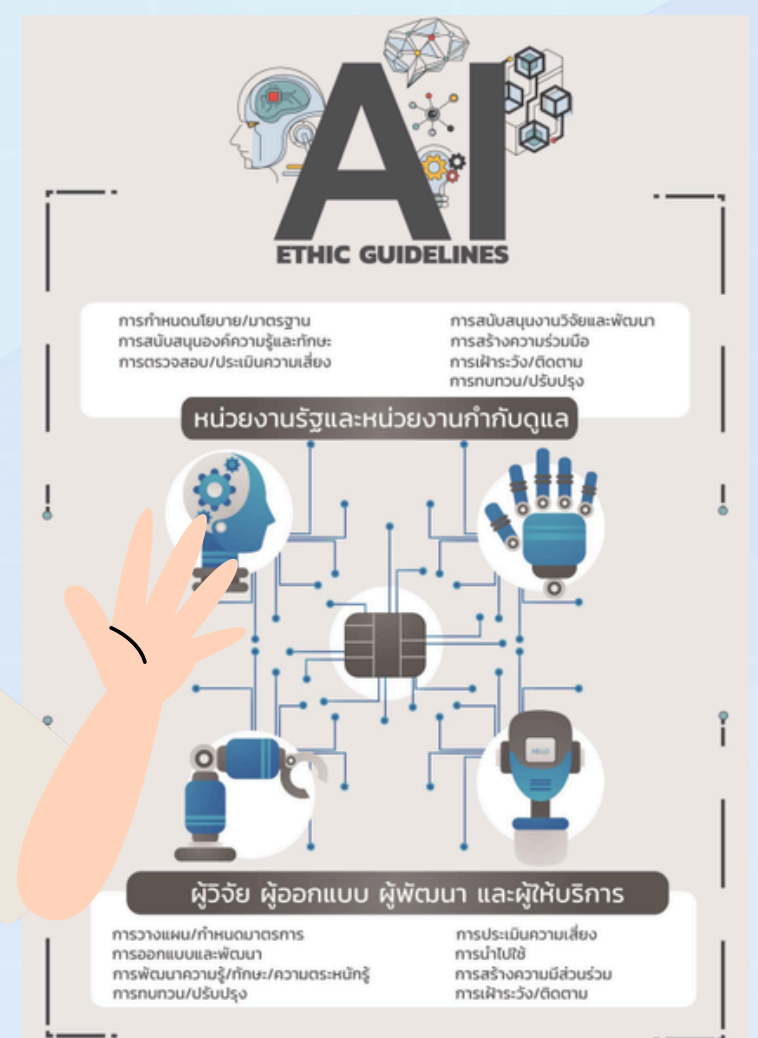
เหตุและผล

จากปัญหาการที่ AI ถูกนำมาใช้ในทางที่ผิดและไม่ควร ทำให้ สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (ETDA) เข้ามาเป็นกระบอกเสียงในการรวบรวมข้อมูลและสร้าง

หลักการทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์
แนวทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์

เพื่อเป็นแนวทางการใช้ AI ได้โดยคำนึงถึงคุณธรรม จริยธรรม สิทธิ เสรีภาพ ความเป็นมนุษย์เมื่อประโยชน์ต่อส่วนรวมเป็นสำคัญ

หลักการทางจริยธรรมปัญญาประดิษฐ์

ความสามารถในการแข่งขัน และการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกสร้างและใช้งานเพื่อสร้างประโยชน์และความผาสุกให้แก่ มนุษย์ สังคม เศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน
ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกใช้เพื่อเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน และสร้างความ เจริญให้กับมนุษย์ สังคม ประเทศ ภูมิภาค และโลกอย่างเป็นธรรม
ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัยและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้มนุษย์เกิดการ สร้างสรรค์นวัตกรรมและอุตสาหกรรมใหม่

ความสอดคล้องกับกฎหมาย จริยธรรม และมาตรฐานสากล

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งาน สอดคล้องกับกฎหมาย บรรทัดฐาน จริยธรรม คุณธรรมของมนุษย์ และมาตรฐานสากล โดยเคารพต่อความเป็นส่วนตัว เกียรติ สิทธิเสรีภาพ และสิทธิ มนุษยชน
ออกแบบปัญญาประดิษฐ์ควรใช้หลักการมนุษย์เป็นศูนย์กลางและเป็นผู้ตัดสินใจ
ปัญญาประดิษฐ์ไม่ควรถูกใช้ในการกำหนดชะตาชีวิตของมนุษย์

ความโปร่งใส และความรับผิดชอบ

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการและใช้งาน ด้วยความโปร่งใส สามารถอธิบายและคาดการณ์ได้
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีความสามารถในการสืบย้อนกลับ เผื่อระวัง ตรวจสอบความผิดปกติและวินิจฉัยปัญหาความล้มเหลวได้
ผู้วิจัย ผู้ออกแบบ ผู้พัฒนา ผู้ให้บริการและผู้ใช้ งานปัญญาประดิษฐ์ ควรมี ความรับผิดชอบ ต่อผลกระทบที่เกิดขึ้นจากปัญญาประดิษฐ์ ตามภาระหน้าที่ของตน

ความมั่นคงปลอดภัย และความเป็นส่วนตัว

ปัญญาประดิษฐ์ควรถูกสร้างเพื่อบริการ แต่ไม่ควรถูกใช้เพื่อหลอกลวง ต่อด้าน และคุกคามมนุษย์
ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการออกแบบโดยใช้หลักการ ป้องกันความเสี่ยง จากภัยคุกคาม เพื่อรักษาไว้ซึ่งความมั่นคงปลอดภัยของข้อมูล และระบบ รวมถึงการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีกลไกให้มนุษย์แทรกแซงระบบเพื่อควบคุมความเสี่ยงที่อาจมี ผลกระทบกับมนุษย์ได้

ความเท่าเทียม ความหลากหลาย ครอบคลุม และความเป็นธรรม

การออกแบบและพัฒนาปัญญาประดิษฐ์ควรคำนึงถึงความหลากหลาย หลีกเลียง การผูกขาด ลดการแบ่งแยก และเอื้อเอียง เพื่อก่อให้เกิดประโยชน์ต่อผู้คนที่เท่าที่จะทำได้ โดยเฉพาะกลุ่มคนผู้ด้อยโอกาสในสังคม
การตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับวิจัย ออกแบบ พัฒนา ให้บริการ และใช้งาน ปัญญาประดิษฐ์ที่สำคัญควรสามารถพิสูจน์ถึงความเป็นธรรมได้

ความน่าเชื่อถือ

ปัญญาประดิษฐ์ควรได้รับการสนับสนุนให้มีความน่าเชื่อถือและความมั่นใจในการ ใช้งานต่อสาธารณะ
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีการควบคุม คุณภาพและตรวจสอบความครบถ้วนสมบูรณ์ ของข้อมูล
ปัญญาประดิษฐ์ควรมีกระบวนการและช่องทางรับผลตอบรับจากผู้ใช้ งาน เพื่อให้ผู้ใช้ งานสามารถแจ้งความต้องการเพิ่มเติม รับเรื่องร้องเรียน แจ้งปัญหาของระบบที่ตรวจสอบพบ และให้ข้อเสนอแนะได้โดยง่ายและรวดเร็ว

กลุ่มงานจริยธรรม กรมทรัพยากรน้ำ